

Bijlage 3 Rapportage RI&E en maatregelen gemeentehuis Tubbergen

Wat staat er in dit rapport?

Dit rapport bevat de resultaten van de risico-inventarisatie en -evaluatie en de maatregelen die zijn ingevuld om gevonden knelpunten aan te pakken.

Dit rapport bevat uitsluitend informatie over de onderwerpen (modules) die geselecteerd waren voor deze RI&E en die voldoen aan de criteria die zijn opgegeven bij het genereren van dit rapport. Het kan daarom zijn dat de nummering niet doorloopt.

Proces

De risico-inventarisatie en -evaluatie is in de volgende stappen verdeeld:

- Inventariseren: alle vragen beantwoorden op basis van observatie, raadpleging van relevante personen en beschikbare informatie.
- Evalueren: voor elk knelpunt bepalen hoe hoog het risico is (risicoklasse).
- Maatregelen: bij elk knelpunt één of meer maatregelen formuleren om het risico te verkleinen. De maatregelen vormen samen het plan van aanpak.
- Het Plan van Aanpak is aangevuld met bevindingen uit de zgn. Fysieke Rondgang

Methode van risico-evaluatie

Risicoklassen zijn bepaald voor knelpunten die in de inventarisatiefase naar voren kwamen. Het systeem schreef bij elk knelpunt de risico-evaluatiemethode voor. In deze evaluatie zijn de risicoklassen direct ingevuld/bepaald.

RIE

Geselecteerde (sub)modules	(Sub)modules met alle inventarisatievragen beantwoord	(Sub)modules met alle knelpunten geëvalueerd	(Sub)modules met maatregelen voor alle knelpunten	Knelpunten met maatregelen alle afgerond
20	20/20 (100%)	7/20 (35%)	7/20 (35%)	0

6 Keuring, onderhoud en inspectie

Geselecteerde (sub)modules	(Sub)modules met alle inventarisatievragen beantwoord	(Sub)modules met alle knelpunten geëvalueerd	(Sub)modules met maatregelen voor alle knelpunten	Knelpunten met maatregelen alle afgerond
3	3/3 (100%)	1/3 (33,3%)	1/3 (33,3%)	0

6.1 Keuring

6.1.1 Worden alle arbeidsmiddelen (gereedschappen, machines, voertuigen, hef- en hijsmiddelen, transportwerktuigen) periodiek gekeurd?

Antwoord: ja Knelpunt: ja Risico:

Toelichting

Arbidsmiddelen (gereedschappen, machines, voertuigen, hef- en hijsmiddelen, transportwerktuigen) moeten bij aflevering voldoen aan minimale veiligheidseisen. Dit is te zien aan de CE-markering. Maar afhankelijk van het gebruik kan slijtage optreden. Daarom is periodieke keuring noodzakelijk. De periodiciteit is onder andere afhankelijk van hoe gevaarlijk een arbeidsmiddel is en hoe groot de kans is op slijtage. Voor heftrucks, kranen en takels, liften en hefbruggen geldt een jaarlijkse keuring door een deskundige. Dit kan de leverancier zijn.

Er is geen dak beveiliging en harnas aanwezig op de locatie gemeentehuis Tubbergen. Dit is wel een verplichting vanuit de Arboret

Maatregel

Aanbrengen van dak beveiliging en harnas op de locatie gemeentehuis Tubbergen

Maatregelverantwoordelijke(n)	Budget	Startdatum	Streefdatum	Einddatum	Status
Het plaatsen van een dak beveiliging en harnas op het gemeentehuis Tubbergen	Afdeling Administratie en beheer, gebouwen-beheer: plaatsing dak beveiliging en harnas €13.500,00 jaarlijkse keuring komt op € 350,00.	1 april 2018	1 april 2018		Onbepaald

6.1.2 Worden elektrische handgereedschappen en elektrische apparatuur periodiek gekeurd en onderhouden volgens NEN 3140?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

Om de mogelijkheid tot elektrocutie, kortsluiting en brand zo veel mogelijk te voorkomen dienen de elektrische handgereedschappen en elektrische apparatuur te worden gekeurd en onderhouden volgens NEN 3140. Afhankelijk van de mate van gebruik en de omgeving waarin ze worden gebruikt varieert dit van elk jaar tot één keer in de zeven jaar.

6.1.3 Worden hijsmiddelen met toebehoren jaarlijks gekeurd en onderhouden?

Antwoord: nvt Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

Onder hijsmiddelen met toebehoren vallen: kranen, takels, kettingen, hijsbanden etc. Dit onderhoud moet aantoonbaar zijn bijvoorbeeld in een kraanboek. Er zijn voorschriften voor de deskundigheid van degene die de keuringen uitvoert en de manier waarop de middelen moeten worden onderhouden. Dit is na te vragen bij de leverancier.

6.1.4 Worden hoogwerkers jaarlijks gekeurd en onderhouden?

Antwoord: nvt Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

Dit onderhoud moet aantoonbaar zijn bijvoorbeeld in een logboek. Er zijn voorschriften voor de deskundigheid van degene die de keuringen uitvoert. Dit is na te vragen bij de leverancier.

6.1.5 Worden liften jaarlijks gekeurd en onderhouden?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

Liftonderhoud moet door een daarin zich gespecialiseerd en erkend bedrijf worden uitgevoerd. Het onderhoud moet aantoonbaar zijn.

6.2 Onderhoud

6.2.1 Worden afzuiginstallaties jaarlijks onderhouden en filters tijdig vervangen?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

Om onnodige blootstelling van medewerkers aan gevaarlijke stoffen of dampen te voorkomen dienen afzuiginstallaties op elk moment in goede staat te zijn.

6.2.2 Worden kopieerapparaten periodiek onderhouden volgens voorschrift van de fabrikant?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

Bij slecht onderhouden kopieerapparatuur bestaat de kans dat er veel tonerdeeltjes vrijkomen, die overigens niet met het blote oog te zien zijn. Deze deeltjes worden ingeademd en komen dan in de longen terecht. Een ander gevaar is de vorming van onnodig veel ozon wat vermoeidheid en hoofdpijn kan veroorzaken.

6.2.3 Wordt de verwarmingsinstallatie jaarlijks onderhouden?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

Geen nadere toelichting.

6.2.4 Wordt het airco- of luchtbehandelingsysteem jaarlijks onderhouden en worden de filters vervangen?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

Zorg voor jaarlijks onderhoud van het airco- of luchtbehandelingsysteem en ook voor regelmatige vervanging van de filters.

6.2.5 Wordt de elektrische installatie periodiek gekeurd en onderhouden?

Antwoord: nee Knelpunt: ja Risico: hoog

Toelichting bij antwoord

Er is geen installatieverantwoordelijke aangesteld.

Toelichting

Periodieke keuring en onderhoud verlagen het gevaar van elektrocutie, kortsluiting en brand. Enkele aandachtspunten bij de veiligheid van de elektrische installatie zijn:

- er moeten goede tekeningen (schema's) van de elektrische installatie aanwezig zijn;
- de elektrische installatie moet bij voorkeur om de vijf jaar door een erkend installateur worden gecontroleerd;
- stoppenkasten moeten zijn afgesloten en worden vrijgehouden dan wel voorzien zijn van een plastic beschermingskap;
- alle zekeringsgroepen moeten voorzien zijn van een stop of afdekplaatje;
- er mogen geen losse elektriciteitskabels liggen/hangen die per ongeluk kapot getrokken kunnen worden (denk aan losliggende kabels op de vloer of hangende kabels in de werkruimte);

- beschadigde stopcontacten, stekkers, kabels en schakelaars moeten zo spoedig mogelijk worden vervangen;
- laat alle technische veranderingen altijd door een erkende installateur uitvoeren.

Maatregel

Stel een installatie- en werkverantwoordelijke aan.

Maatregel

Stel een installatie- en werkverantwoordelijke aan.

Maatregelverantwoordelijke(n)	Budget	Startdatum	Streefdatum	Einddatum	Status
- Er moet een installatie werk en verantwoordelijke aangewezen worden die binnen het team gebouwenbeheer valt.	Afdeling Administratie en beheer, team gebouwenbeheer	1 januari 2018	1 april 2018		Onbepaald
- NEM 3140 keuring op de locatie Tubbergen. Dit moet 1x in de 10 jaar					

6.2.6 Worden roldeuren jaarlijks gecontroleerd en onderhouden?

Antwoord: nvt Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

Ongevallen door uit de rails lopen of ongewild naar beneden komen van een roldeur dienen voorkomen te worden.

6.2.7 Worden automatische schuifdeuren, draaideuren en tourniquets periodiek gecontroleerd en onderhouden?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

Ongevallen door beknelling dienen voorkomen te worden.

6.2.8 Worden compressoren volgens voorschrift van de fabrikant onderhouden?

Antwoord: nvt Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

Geen nadere toelichting.

6.2.9 Worden ladders/(huishoud)trappen en/of (rol)steigermaterieel jaarlijks onderhouden en gecontroleerd op loszittende sporten, scheuren, beschadigde laddervoeten en/of te grote vervormingen?

Antwoord: nee Knelpunt: ja Risico: gemiddeld

Toelichting

De eisen aan het onderhoud en de keuring (ook ten aanzien van de deskundigheid van degene die keurt) kunnen bij de leverancier worden opgevraagd.

Maatregel

Keuring ladders/(huishoud)trappen moeten jaarlijks gecontroleerd worden:

Maatregelverantwoordelijke(n)	Budget	Startdatum	Streefdatum	Einddatum	Status
Jaarlijkse keuring bij de werf. Verantwoordelijke afdeling Administratie en beheer, bodedienst.	Afdeling administratie en beheer, team bodedienst	1 januari 2018	1 april 2018		Onbepaald

6.2.10 Wordt de koelinstallatie jaarlijks onderhouden?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

Om onnodige blootstelling van medewerkers aan gevaarlijke stoffen of onbehaaglijke temperaturen te voorkomen dient de koelinstallatie op elk moment in goede staat te zijn.

6.2.11 Wordt de noodverlichting periodiek onderhouden?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

6.2.12 Wordt de alarminstallatie jaarlijks onderhouden?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

6.3 Inspectie

6.3.1 Worden de magazijnstellingen regelmatig gecontroleerd?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

Bij controle van magazijnstellingen dient te worden gelet op:

- verzakkingen van de vloer;
- uitzakking van goederen;
- overbelasting;
- beschadigde staanders, schoorprofielen etc.

Zonder controle wordt de kans op ongevallen vergroot.

6.3.2 Wordt het goed functioneren van de veiligheidsvoorzieningen van de verschillende arbeidsmiddelen periodiek geïnspecteerd?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

Geen nadere toelichting.

6.3.3 Is een registratiesysteem voor het beheersen van de noodzakelijke keuringen, onderhoud en beproevingen van arbeidsmiddelen beschikbaar?

Antwoord: nee Knelpunt: ja Risico: hoog

Toelichting

Het gaat niet alleen om machines en gereedschappen, maar bijvoorbeeld ook om de blusmiddelen, de elektrische installatie en roldeuren. Het registratiesysteem bevat in elk geval:

- identificatie (naam of nummer van het apparaat);
- datum laatste keuring;
- datum eerstvolgende keuring;
- eventueel aangetroffen gebreken
- uitgevoerde reparaties.

Maatregel

Het opzetten van een registratiesysteem:

Maatregelverantwoordelijke(n)	Budget	Startdatum	Streefdatum	Einddatum	Status
Dit kan onderdeel zijn van de taken van de installatieverantwoordelijke	Afdeling Administratie en beheer	1 januari 2018	1 april 2018		Onbepaald

6.3.4 Wordt voor de bij keuringen en inspecties geconstateerde tekortkomingen structureel een afspraak voor verbeteringen gemaakt?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

Geen nadere toelichting.

7 Gebouwaspecten

Geselecteerde (sub)modules	(Sub)modules met alle inventarisatievragen beantwoord	(Sub)modules met alle knelpunten geëvalueerd	(Sub)modules met maatregelen voor alle knelpunten	Knelpunten met maatregelen alle afgerond
5	5/5 (100%)	4/5 (80%)	4/5 (80%)	0

7.1 Bedrijfshulpverlening

7.1.1 Zijn de nooduitgangen en vluchtwegen vrij (niet geblokkeerd) en altijd te openen?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

Vrijhouden nooduitgangen/vluchtwegen:

- vluchtwegen en de toegang tot nooduitgangen moeten altijd vrij zijn;
- nooduitgangen moeten zonder hulpmiddelen te openen zijn en naar buiten toe open te draaien;
- het verdient aanbeveling om de nooduitgangen uit te voeren met een zogenaamde panieksluiting;
- nooduitgangen/vluchtwegen moeten voldoende breed zijn voor het aantal aanwezige personen.

7.1.2 Zijn de pictogrammen/markeringen en dergelijke ten behoeve van de aanduiding van nooduitgangen en vluchtwegen aanwezig en functioneel (duidelijk zichtbaar, niet versleten of defect)?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

De pictogrammen/markeringen van de nooduitgangen en vluchtwegen moeten altijd aanwezig en duidelijk zichtbaar zijn. Transparant verlichte markeringen moeten nog werken.

7.1.3 Zijn de benodigde blusmiddelen op de aangewezen plek aanwezig?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

Het komt nog wel eens voor dat de blusmiddelen niet meer op de daarvoor bestemde plaats hangen. Bijvoorbeeld omdat dat men na het verven van de muur is vergeten om de brandblusser terug te hangen. In de norm NEN 4001 staat beschreven hoeveel blusmiddelen aanwezig dienen te zijn. Het aantal is onder andere afhankelijk van het brandrisico en het aantal mensen dat aanwezig kan zijn. Bij een groot risico is het vaak 1 brandblusser per 100 m² en bij een gering risico 1 per 300 m².

7.1.4 Zijn de plaatsen waar de BHV-middelen (zoals blusmiddelen en verbanddozen) zich bevinden met pictogrammen aangeduid?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

BHV-middelen worden aangeduid door vierkante of rechthoekige borden met een pictogram. Voor brandbestrijdingsmiddelen zijn dit rode borden met een wit pictogram en voor reddingsborden, waaronder het Eerste hulp bord, groene borden met een wit pictogram.

7.1.5 Knelpunten met betrekking tot 'Bedrijfshulpverlening', waar nog niet naar is gevraagd, kunnen hier worden vermeld.

Antwoord: ja Knelpunt: ja Risico: gemiddeld

Toelichting bij antwoord

Het Bedrijfsnoodplan is niet actueel en de BHV-organisatie is niet op maat en wens getraind, ook is het animo onder de BHV-ers om actief te functioneren in hun rol laag te noemen

Toelichting

Als er rond het onderwerp van deze sub-module knelpunten zijn waar niet naar is gevraagd, noteer deze dan bij 'Opmerkingen' en voeg in de stap Maatregelen voor elk knelpunt een verbetermaatregel toe. Voor de duidelijkheid kunt u daarin het knelpunt herhalen. Als er meer dan één knelpunt is, geef dan in de stap Evalueren de risicoklasse aan van het ernstigste knelpunt.

Maatregel

Richt de BHV-organisatie opnieuw in en train medewerkers meer op maat en wens.

Maatregelverantwoordelijke(n)	Budget	Startdatum	Streefdatum	Einddatum	Status
De BHV organisatie is opnieuw ingericht. Er is een behoefte geïnventariseerd en hierop is ingespeeld. Er zal jaarlijks een evaluatie plaatsvinden.	Afdeling BMO, team HRM	1 oktober 2017	1 oktober 2017		Onbepaald

7.2 Roken

7.2.1 Is het rookverbod in openbare ruimten aangegeven?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

In alle openbare ruimten is een algemeen rookverbod van toepassing.

7.2.2 Is voorkomen dat sigarettenrook waarneembaar is buiten de rookruimte?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

Werknemers hebben recht op een rookvrije werkplek. Roken op het werk mag alleen in aparte rookruimten. Werkgevers mogen hiervoor een aparte rookruimte inrichten, maar dit is niet verplicht. Een rookruimte moet afsluitbaar zijn. Buiten de rookruimte mag er geen hinder van tabaksrook zijn.

7.3 Inrichting

7.3.1 Zijn alle plaatsen voor bezoekers toegankelijk voor rolstoelgebruikers?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

Denk aan de toegankelijkheid van balies, spreekkamers, toiletten en trouwzaal. In het [Bouwbesluit 2012](#) zijn wettelijke eisen opgenomen aan de toegankelijkheid (breedte looppaden, aanwezigheid lift/hellingbaan, aanwezigheid toiletten). Het [Handboek Toegankelijkheid](#) is opgesteld door diverse belangengroeperingen en geeft uitgebreidere (niet wettelijke) richtlijnen voor de toegankelijkheid van gebouwen.

7.3.2 Zijn de vloeren en trap(pen) voldoende egaal en stroef zodat vallen, struikelen en uitglijden wordt voorkomen?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

Denk hierbij bijvoorbeeld ook aan oneffenheden, drempels en plaatselijke gladheid, zowel in kantoorgebouwen als in zwembaden en sporthallen.

7.3.3 Zijn de ruimten vrij van uitstekende delen, waaraan men zich kan verwonden?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

Geen nadere toelichting.

7.3.4 Zijn de vloeren in de werkruimten vrij van obstakels zoals losse snoeren, kabels, slangen?

Antwoord: nee Knelpunt: ja Risico: gemiddeld

Toelichting bij antwoord

Her en der zijn er situaties waarbij bekabeling rondom werkplekken te wensen over laat.

Toelichting

Indien er bijvoorbeeld losliggende elektriciteits snoeren over de grond liggen, bestaat de kans op val- en struikelgevaar. Houd vloeren daarom vrij van obstakels. Laat kabels, slangen etc. (voldoende hoog) bovenlangs lopen en zorg voor voldoende aansluitpunten.

Maatregel

Organiseer een eenmalige opbindacties en voer kabelmanagement in.

Maatregel

Organiseer eenmalig een kabel-opbindactie en introduceer een geborgd kabelmanagement.

Maatregelverantwoordelijke(n)	Budget	Startdatum	Streefdatum	Einddatum	Status
Periodieke controle door team ICT. Bij constatering wegwerken en toepassing van kabel-opbindactie	nvt	1 januari 2018	1 maart 2018		Onbepaald

7.3.5 Zijn hoogteverschillen duidelijk zichtbaar en veilig beloopbaar, ook met transportmiddelen?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

Hoogteverschillen die niet door medewerkers worden opgemerkt, kunnen tot verstappen en vallen leiden. Wanneer transportkarren over hoogteverschillen moeten worden verplaatst, leidt dit tot een hoge fysieke belasting. Op een vlakke baan kunnen transportmiddelen met minder kracht worden verplaatst.

7.3.6 Zijn alle trap(pen) voorzien van de noodzakelijke leuning(en)?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

Over het algemeen geldt dat trappen die een hoogteverschil van meer dan een meter overbruggen, aan minstens één kant een leuning moeten hebben. Zie voor meer informatie het [Bouwbesluit](#) (afdeling 2.5).

7.3.7 Zijn de elektrische voorzieningen in de werkruimte(n) in orde?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

Er zijn geen beschadigingen aan de elektrische voorzieningen, er is voldoende aarding, er zijn veilige aansluitingen (bijvoorbeeld verlengsnoeren), et cetera. Het uitgangspunt is dat de installaties voldoen aan NEN 1010 en gekeurd worden volgens NEN 3140.

7.3.8 Zijn er voldoende naar sekse gescheiden toiletten aanwezig?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

Er gelden geen minimum eisen voor het aantal toiletten. Tot 1 januari 2007 golden de volgende aanwijzingen. Deze kunnen als richtlijn gehanteerd worden. Voor iedere vijftien of minder medewerkers per geslacht moet 1 toilet aanwezig zijn, waarbij de toiletten naar sekse gescheiden dienen te zijn. Voor mannen kan het aantal benodigde toiletten eventueel verminderd worden indien urinoirs aanwezig zijn die onderling gescheiden zijn door tussenschotten. Er kan dan volstaan worden met 1 toilet voor iedere 25 of minder mannen.

7.3.9 Zijn de toiletten voldoende schoon?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

Geen nadere toelichting.

7.3.10 Zijn de toiletten in goede staat?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

Geen nadere toelichting.

7.3.11 Is een ruimte beschikbaar waar medewerkers de pauzes kunnen doorbrengen. Deze ruimte is voldoende groot en is voorzien van voldoende tafels en stoelen.

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

Er dient een ruimte beschikbaar te zijn, waarin de medewerkers de pauze kunnen doorbrengen. Deze ruimte moet als pauzeruimte geschikt zijn: voldoende ruim bemeten en uitgerust zijn met voldoende tafels en stoelen.

7.3.12 Is er voor zwangere werknemers en voor werknemers die borstvoeding geven een afsluitbare, besloten ruimte beschikbaar?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

Een ruimte is een afsluitbare, besloten ruimte die gebruikt kan worden door zwangeren en door medewerkers die borstvoeding geven. De ruimte moet voorzien zijn van een al dan niet opvouwbaar bed of een rustbank.

7.3.13 Is er in de werkruimten voldoende daglichttoetreding?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

Er gelden geen minimum eisen voor raamoppervlakte in verband met toetreding daglicht. Tot voor kort golden de volgende aanwijzingen. Deze kunnen als richtlijn worden gehanteerd:

- de gezamenlijke oppervlakte van de lichtopeningen waardoor daglicht kan toetreden, moet ten minste gelijk zijn aan 1/20 deel van de vloeroppervlakte van de werkruimte;
- de daglichtopeningen mogen zich in de inwendige scheidingsconstructie van een ruimte bevinden. Dit betekent dat het daglicht mag binnenvallen via een andere ruimte waar wel direct daglicht binnenvalt. Deze andere ruimte mag overigens geen toiletruimte zijn;
- als redelijkerwijs niet aan de eisen voor daglicht kan worden voldaan, moet geprobeerd worden de minimumoppervlakte van 1/20 zo dicht mogelijk te benaderen;
- er hoeft geen daglicht binnen te treden, indien de aard van de werkzaamheden of de aard van het gebouw (bijvoorbeeld een gesloten winkelcentrum en dergelijke) dit niet mogelijk maakt;
- bij plaatsgebonden werk zal in de belangafweging van de 'redelijkerwijstoetsing' het aspect 'daglicht' extra zwaar wegen. Bij een mobiele functie of bij contact met burgers (bijvoorbeeld bij een receptie), zal het aspect 'daglicht' minder zwaar wegen.

Uitzicht naar buiten in werkruimten is sterk aan te bevelen. Indien dit niet mogelijk is, zorg dan voor voldoende pauzes in ruimten met uitzicht.

7.3.14 Is op alle plaatsen waar water verneveld wordt, voorkomen dat medewerkers kunnen blootstaan aan legionella?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

Legionellabacteriën kunnen bijvoorbeeld voorkomen in besmet douchewater of in brandslangen in kantoorgebouwen, maar ook in andere gebouwen, zoals sporthallen, zwembaden en jachthavens. Mogelijke bronnen dienen te worden opgespoord. Na identificatie kunnen passende technische en organisatorische maatregelen worden getroffen. Maatregelen ter voorkoming/ beperking van blootstelling aan legionellabacteriën zijn doeltreffend als het water in deze installaties minder dan 100 kolonievormende eenheden legionellabacteriën per liter bevat.

7.3.15 Is de orde en netheid voldoende?

Antwoord: nee Knelpunt: ja Risico: laag

Toelichting bij antwoord

Veel werkplekken worden rommelig achter gelaten.

Toelichting

Kantoor:

- worden bureaus na werktijd leeg achtergelaten?
- wordt er voldoende schoongemaakt?
- zijn er voldoende prullenbakken?

Locatie/Magazijn:

- wordt vervuild materieel na gebruik schoongemaakt?
- heeft alle materieel een vaste opslagplaats en bevindt het zich daar als het niet in gebruik is?
- wordt er voldoende schoongemaakt?

Werkplaats:

- wordt minimaal wekelijks schoongemaakt?
- worden na werktijd de werktafels en werkvloer zo veel mogelijk leeg achter gelaten?
- zijn er voldoende prullenbakken en afvalbakken voor gescheiden inzameling?
- worden gemorste producten direct opgeruimd?

Maatregel

Verbeter de orde en netheid door:

een vaste plek toe te wijzen aan arbeidsmiddelen;
erop toe te zien dat arbeidsmiddelen op hun vaste plek bewaard worden als ze niet in gebruik zijn;
schoonmaak instructies te geven aan personeel en schoonmakers;
voldoende prullenbakken ter beschikking te stellen;
voldoende afvalbakken voor gescheiden inzameling
bureaus en werkbanken na werktijd leeg achter te laten;
vervuild materieel na gebruik schoon te maken;
vloeren vrij te houden van losliggend materieel.

Maatregelverantwoordelijke(n)	Budget	Startdatum	Streefdatum	Einddatum	Status
Er zal hier aandacht aangegeven worden in het kader van privacy en veiligheid, bewustwording. Dit zal meegenomen worden in de projectgroep Privacy en veiligheid.	nvt	1 januari 2018	1 april 2018		Onbepaald

7.3.16 Zijn de vloeren goed reinigbaar (bijvoorbeeld harde vloerbedekking in reproruimte)?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

Wanneer de vloer is voorzien van harde vloerbedekking kan deze beter worden schoongemaakt als er gemorst is. Denk hierbij aan bijvoorbeeld harde vloerbedekking in de reproruimte (bijvoorbeeld morsen van toner) of gecoatete betonvloer in de werkplaats (bijvoorbeeld morsen van olie).

7.3.17 Zijn glazen deuren en afscheidingen gemarkeerd?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

Wanneer glazen deuren en afscheidingen niet gemarkeerd zijn, is het risico groter dat medewerkers en bezoekers hier tegen aan lopen en zo letsel oplopen.

7.3.18 Is de beschikbare oppervlakte in de werkruimten voldoende?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

De benodigde oppervlakte is afhankelijk van wat erin staat en door hoeveel personen het gebruikt wordt. Het uitgangspunt is dat er voldoende werkruimte moet zijn om de werkzaamheden veilig te kunnen uitvoeren en er

voldoende bewegingsruimte is voor de medewerkers Dit geldt voor kantoren en voor andere ruimten. De beschikbare oppervlakte van de kantoren is gespecificeerd in NEN 1824. Deze is te bestellen via www.nen.nl. Enkele eisen van minimale gebruiksruimte (NEN 1824):

- voor iedere werkplek die meer dan 2 uur per dag gebruikt wordt door een of meerdere medewerkers 4 m²;
- voor een werkplek met LCD/TFT-beeldscherm 1 m²;
- voor een werkplek met een CRT-beeldscherm 2 m²;
- voor een lees/schrijfvlak 1 m²;
- voor een vlak voor uitleg van tekeningen 2 m²;
- voor elke vrijstaande kast 1 m²;
- voor een verrijdbaar ladeblok 0,5 m²;
- voor vergaderruimte 2 m² per persoon;
- voor overlegruimte 1,5 m² per persoon.

7.3.19 Is er bij de zitwerkplekken (bijvoorbeeld balie, portiersloge) voldoende beenruimte?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

Bij bijvoorbeeld balies en portiersloges kan er sprake zijn van onvoldoende beenruimte om een goede zithouding aan te nemen. De stoel kan dan niet goed onder het werkblad geschoven worden of er is onvoldoende ruimte om een rechte hoek te maken tussen boven- en onderbeen.

De vrije beenruimte moet minstens 70 cm hoog en 60 cm breed en diep zijn.

Ook kan het voorkomen dat er onder zitwerkplek spullen worden opgeslagen.

7.3.20 Staan midden- en/of hoog volume kopieerapparatuur en printers op de werkplek opgesteld?

Antwoord: nvt Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

Men onderscheidt drie soorten kopieerapparatuur en printers:

- laag volume: minder dan 5.000 kopieën/prints per maand;
- midden volume: 5.000 - 50.000 kopieën/prints per maand;
- hoog volume apparaten: meer dan 50.000 kopieën/prints per maand.

Aangeraden wordt om:

- hoog volume apparaten te plaatsen in de reproruimte en te voorzien van directe afzuiging;
- midden volume apparaten horen thuis in reproruimten of in goed geventileerde ruimten waar niet gewerkt wordt;
- laag volume apparaten kunnen eventueel in een goed geventileerd kantoorvertrek staan.

7.3.21 Zijn er in de serverruimte werkplekken waar medewerkers meer dan twee uur per dag verblijven?

Antwoord: nee Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

Serverruimten zijn niet ontworpen als werkplek. De volgende aspecten kunnen ontoereikend zijn:

- daglichttoetreding;
- klimaatbeheersing;
- geluidniveau voor geconcentreerde werkzaamheden.

7.3.22 Knelpunten met betrekking tot 'Inrichting', waar nog niet naar is gevraagd, kunnen hier worden vermeld.

Antwoord: ja Knelpunt: ja Risico: laag

Toelichting bij antwoord

De liftdeur kan bij het automatisch openzwaaien stoot- of knelgevaar vormen voor mensen die er in de nabijheid zijn.

Toelichting

Als er rond het onderwerp van deze sub-module knelpunten zijn waar niet naar is gevraagd, noteer deze dan bij 'Opmerkingen' en voeg in de stap Maatregelen voor elk knelpunt een verbetermaatregel toe. Voor de duidelijkheid kunt u daarin het knelpunt herhalen. Als er meer dan één knelpunt is, geef dan in de stap Evalueren de risicoklasse aan van het ernstigste knelpunt.

Maatregel

Onderzoek de mogelijkheid deze situatie te verbeteren door afzetting of markering.

Maatregelverantwoordelijke(n)	Budget	Startdatum	Streefdatum	Einddatum	Status
Fotocel aanbrengen zodat als mensen ervoor staan de liftdeur niet opengaat. In afwachting op Tubbergen Bruist zal hier actie op worden gezet.	Administratie en beheer, team gebouwen-beheer Kosten nog onbekend.	1 april 2018	31 december 2018		Onbepaald

7.4 Was- en/of kleedgelegenheid

7.4.1 Zijn er binnen de locatie was- en/of kleedgelegenheden aanwezig?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

Als er medewerkers binnen de organisatie blootstaan aan processen die vuil of stof veroorzaken, moeten zij de mogelijkheid hebben zich te wassen (bijvoorbeeld huisvuilbeladers of toezichthouders extern). Daarnaast bieden sommige organisaties was- en kleedgelegenheden aan, zodat medewerkers zich kunnen wassen en omkleden (bijvoorbeeld voor de buitendienstmedewerkers en voor medewerkers die met de fiets naar het werk komen).

7.4.2 Is er binnen de locatie voldoende wasgelegenheden aanwezig?

Antwoord: nee Knelpunt: ja Risico: laag

Toelichting bij antwoord

De locker- en kleedruimte in de kelder staat vol met kasten die niet door medewerkers van Noaberkracht worden gebruikt maar door de politie. De kasten nemen zoveel ruimte in dat de ruimte krap wordt en een wat bedompte indruk maakt.

Toelichting

Als er medewerkers binnen de organisatie blootstaan aan processen die vuil of stof veroorzaken, moeten zij de mogelijkheid hebben zich te wassen. Er moeten voldoende wasbakken (met warm en koud water) zijn, die functioneel zijn geplaatst en naar seksen zijn gescheiden. Afhankelijk van de aard van de werkzaamheden is een douche noodzakelijk. Deze moet voldoende ruim zijn, doelmatig ingericht en naar seksen gescheiden.

Maatregel

Behoud in deze ruimte enkel de lockers die worden gebruikt door gemeentelijke medewerkers en bespreek de herplaatsing van de overige lockers met de politie voor een alternatief.

Maatregelverantwoordelijke(n)	Budget	Startdatum	Streefdatum	Einddatum	Status
De lockers van de politie zal verdwijnen doordat in Oldenzaal het hoofdbureau wordt.	nvt	1 januari 2018	1 januari 2018		Onbepaald

7.4.3 Indien werknemers zich in verband met hun werkzaamheden moeten verkleeden, beschikt de locatie dan over aparte kleedruimten met daarin afsluitbare kledingkasten?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

Als medewerkers werkkleding dragen, dan moeten er naar seksen gescheiden kleedruimten beschikbaar zijn. In de kleedruimten kan kleding afgesloten worden bewaard.

7.4.4 Zijn de was- en/of kleedgelegenheden voldoende schoon?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

Geen nadere toelichting.

7.4.5 Zijn de was- en/of kleedgelegenheden in goede staat?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

Geen nadere toelichting.

7.4.6 Is voorkomen dat medewerkers hun vervuilde (werk)kleding mee naar huis nemen om te wassen?

Antwoord: nvt Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

Wanneer medewerkers vervuilde (werk)kleding mee naar huis nemen, kunnen degenen die de was doen daarbij worden blootgesteld aan biologische agentia en/of gevaarlijke stoffen.

7.11 Keukens

7.11.1 Is een keuken aanwezig?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

Er zijn arbo aspecten die specifiek van belang zijn voor keukens.

7.11.2 Worden afvoerkanalen en filters van kook- en frituurplaatsen regelmatig onderhouden?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

Vervuilde kanalen en filters vormen een verhoogd brandrisico en de juiste werking van de installatie kan niet meer worden gegarandeerd.

7.11.3 Zijn er voldoende passende deksels en/of een blusdeken voor de (frituur)pannen aanwezig?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

In geval van brand kan met een passende deksel of een blusdeken brand in een (frituur)pan snel worden uitgemaakt.

7.11.4 Kunnen de deuren van koel- of vriesruimten van binnen uit worden geopend?

Antwoord: nvt Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

Het risico dat medewerkers binnen gesloten worden en onderkoeld raken in koel- of vriesruimten is aanwezig.

7.11.5 Zijn er brandmelders aanwezig?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

In de keuken dient een brandmelder aanwezig te zijn om beginnende brand zo snel mogelijk te signaleren.

7.11.6 Knelpunten met betrekking tot 'Keukens', waar nog niet naar is gevraagd, kunnen hier worden vermeld.

Antwoord: ja Knelpunt: ja Risico: hoog

Toelichting bij antwoord

De keuken wordt beheerd door eigen medewerkers, het runnen van een eetgelegenheden is niet hun core business, dit kan leiden tot verkeerde handelingen of onjuiste wijze van het werken met voedsel.

Toelichting

Als er rond het onderwerp van deze sub-module knelpunten zijn waar niet naar is gevraagd, noteer deze dan bij 'Opmerkingen' en voeg in de stap Maatregelen voor elk knelpunt een verbetermaatregel toe. Voor de duidelijkheid

kunt u daarin het knelpunt herhalen. Als er meer dan één knelpunt is, geef dan in de stap Evalueren de risicoklasse aan van het ernstigste knelpunt.

Maatregel

Blijf de medewerkers periodiek trainen in het werken volgens het Horeca-Kwaliteitsysteem HACCP.

Maatregelverantwoordelijke(n)	Budget	Startdatum	Streefdatum	Einddatum	Status
Alle medewerkers van de bodedienst op de locatie Tubbergen volgen een training HACCP	Afdeling Administratie en beheer, opleidingen	1 januari 2017	1 april 2017	1 april 2017	Onbepaald

8 Binnendienst, beeldschermwerk

Geselecteerde (sub)modules	(Sub)modules met alle inventarisatievragen beantwoord	(Sub)modules met alle knelpunten geëvalueerd	(Sub)modules met maatregelen voor alle knelpunten	Knelpunten met maatregelen alle afgerond
1	1/1 (100%)	1/1 (100%)	1/1 (100%)	0

8.1 Beeldschermwerk

8.1.1 Wordt er in de regel meer dan 2 uur per dag beeldschermwerk verricht?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

Meer informatie en praktische tools over het onderwerp beeldschermwerk kunt u vinden op de pagina van [beeldschermwerk](#) of bij de [Arbocatalogus Beeldschermwerk](#) van het A+O fonds Gemeenten.

8.1.2 Bedraagt de duur van te verrichten beeldschermwerkzaamheden, per medewerker, maximaal 5 à 6 uur per dag?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

Langdurig beeldschermwerk kan tot klachten aan de schouder, nek, armen, polsen of vingers leiden. Wettelijk is bepaald dat medewerkers niet langer dan 5 à 6 uur per dag beeldschermwerkzaamheden mogen verrichten.

Meer informatie en praktische tools over het onderwerp beeldschermwerk kunt u vinden op de pagina van [beeldschermwerk](#) of bij de [Arbocatalogus Beeldschermwerk](#) van het A+O fonds Gemeenten.

8.1.3 Als één of meerdere medewerkers een laptop zonder hulpmiddelen gebruiken, is de gebruiksduur hiervan dan beperkt tot maximaal 2 uur per dag?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

Ter voorkoming van beeldscherm gerelateerde klachten (klachten aan arm, nek of schouder) wordt geadviseerd om bij langdurig werken met een laptop (meer dan 2 uur per dag) een los beeldscherm, apart toetsenbord en muis (zo mogelijk met dockingstation) toe te passen. Ook kan in combinatie met een apart toetsenbord en muis, een laptopouder toegepast worden.

8.1.4 Is bij beeldschermwerkzaamheden, de aaneengesloten werkduur maximaal 2 uur?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

Voorschrift is dat na maximaal 2 uur achtereenvolgende beeldschermwerk minimaal 10 minuten onderbreking is (ander werk of pauze).

8.1.5 Wordt voorkomen dat langer dan zeven uur totaal per dag of langer dan twee uur onafgebroken wordt gezeten?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

Statische werkhoudingen belemmeren de doorbloeding van het lichaam en daarmee het transport van voedings- en

afvalstoffen in het lichaam.

8.1.6 Wordt aan de medewerkers een doelmatige zitgelegenheid ter beschikking gesteld?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

Bij de aanschaf van meubilair wordt geadviseerd de NPR 1813 samen met NEN-EN 1335 te volgen. Eisen die gelden voor bureaustoelen zijn onder andere:

- zithoogte instelbaar (40 - 54 cm);
- hoge rugleuning, bij voorkeur in hoogte verstelbaar;
- zitdiepte instelbaar;
- in hoogte verstelbare, korte armsteunen aanwezig.

Wanneer de gebruiker uitzonderlijke lichaamsmaten heeft, kan worden afgeweken van de opgegeven afmetingen.

Wanneer de stoel op een flexwerkplek wordt gebruikt, dienen de instelmogelijkheden te worden afgestemd op alle gebruikers.

8.1.7 Is de hoogte van de bureaus afgestemd op de lichaamslengte van de gebruiker(s)?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

Wanneer de medewerkers geen goede werkhouding aan kunnen nemen, vanwege de hoogte van het werkblad, dient dit hoger of lager te worden geplaatst. Als het aanpassen van de hoogte van het bureau niet mogelijk is, kan voor kleinere medewerkers een voetenbankje uitkomst bieden. Wanneer het bureau op een flexwerkplek wordt gebruikt, dient de instelhoogte te worden afgestemd op alle gebruikers en het verstelmecanismen eenvoudig in gebruik te zijn.

8.1.8 Beschikken alle medewerkers, die dit nodig hebben om een goede werkhouding aan te nemen, over een voetensteun?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

De goede volgorde is eerst een in hoogte verstelbaar bureau. Als blijkt dat dit niet mogelijk is, kan gekeken worden naar andere oplossingen zoals een voetensteun.

8.1.9 Wordt voorkomen dat medewerkers in een ongunstige houding voor de benen moeten werken?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

Het is mogelijk dat onder de werktafels onvoldoende ruimte is om een goede zithouding aan te nemen, bijvoorbeeld door opslag van spullen onder het bureau of plaatsing van een ladenblok. De stoel kan dan niet goed onder het werkblad geschoven worden of er is onvoldoende ruimte om een rechte hoek te maken tussen boven- en onderbeen. De benodigde beenruimte onder het werkblad is ten minste 70 centimeter hoog en 65 centimeter breed en diep.

8.1.10 Is de opstelling van de beeldschermen in de kantoorruimte(n) optimaal?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

Beeldschermen staan goed opgesteld wanneer:

- het beeldscherm recht voor de gebruiker staat;
- het beeldscherm op een afstand van minimaal 1,5 à 2 m van het venster staat opgesteld;
- de kijkrichting van de gebruiker evenwijdig aan het venster is (dus niet met de rug of gezicht naar het raam toe);
- de bovenrand van het beeldscherm op ooghoogte of iets lager is geplaatst;
- afhankelijk van de wens van de gebruiker, een comfortabele kijkafstand gerealiseerd kan worden: 50 tot 70 cm bij 14 inch beeldschermen, 55 tot 75 cm bij 15 inch beeldschermen en verder bij nog grotere schermen.

8.1.11 Wordt voorkomen dat in beeldschermen hinderlijke reflecties waarneembaar zijn?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

Hinderlijke reflecties als gevolg van verlichtingsarmaturen kunnen de leesbaarheid van een beeldscherm aanzienlijk

beperken. Dergelijke reflecties kunnen onder andere worden voorkomen door:

- beeldschermen en armaturen zodanig ten opzichte van elkaar te positioneren dat de verlichting geen hinderlijke spiegeling veroorzaakt in de beeldschermen;
- toepassing van speciale beeldschermarmaturen.

8.1.12 Worden alle beeldschermwerkers periodiek geïnstrueerd over een goed gebruik van de beeldschermwerkplek?

Antwoord: Knelpunt: Risico:

Toelichting

Een richtlijn voor de frequentie waarmee de instructie herhaald moet worden, is minimaal eens per twee jaar.

Maatregel

Instrueer de beeldschermwerkers periodiek over een goed gebruik van de beeldschermwerkplek

Maatregelverantwoordelijke(n)	Budget	Startdatum	Streefdatum	Einddatum	Status
In 2018 vinden er workshops plaats over werkplekinrichting en er zal een toelichting komen op het intranet	nvt	1 april 2018	1 april 2018		Onbepaald

9 Binnendienst, veiligheid

Geselecteerde (sub)modules	(Sub)modules met alle inventarisatievragen beantwoord	(Sub)modules met alle knelpunten geëvalueerd	(Sub)modules met maatregelen voor alle knelpunten	Knelpunten met maatregelen alle afgerond
5	5/5 (100%)	0/5	0/5	0

9.1 Arbeidsmiddelen

9.1.1 Wordt er met arbeidsmiddelen gewerkt?

Antwoord: Knelpunt: Risico:

Toelichting

Het werken met machines en gereedschappen kan risico opleveren.

9.3 Gladde vloeren

9.3.1 Zijn er gladde vloeren, denk bijvoorbeeld aan net gedweilde vloeren of vloeren van zwembaden en sporthallen?

Antwoord: Knelpunt: Risico:

Toelichting

Het werken op gladde vloeren kan risico's opleveren.

9.3.2 Worden bij natte en gladde vloeren waarschuwingsmaterialen geplaatst?

Antwoord: Knelpunt: Risico:

Toelichting

Wanneer tijdens werktijd wordt schoongemaakt, kunnen medewerkers of bezoekers uitglijden over natte vloeren. Met waarschuwingsmaterialen kunnen ze op de gladheid worden geattendeerd.

9.3.3 Beschikt personeel dat moet werken op gladde vloeren over antislipschoeisel?

Antwoord: Knelpunt: Risico:

Toelichting

Op natte tegelvloeren bestaat het gevaar van uitglijden. Gebruik van antislip vermindert de kans op ongevallen. Denk aan vloeren van zwembaden, sporthallen, maar ook aan net gedweilde vloeren.

9.5 Werken op hoogte (> 2,5 meter)

9.5.1 Wordt er op hoogte, dat wil zeggen hoger dan 2,5 meter, gewerkt?

Antwoord: Knelpunt: Risico:

Toelichting

Werken op hoogte (>2,5 meter) kan risico's opleveren.

9.9 Keukens en kantines

9.9.1 Worden werkzaamheden uitgevoerd in besloten keukens en/of kantines?

Antwoord: Knelpunt: Risico:

Toelichting

Bij werken in keukens en kantines zijn specifieke risico's aanwezig. Er wordt soep gekookt en donderdag worden medewerkers voorzien van broodje hamburgers, gehaktbal.

11 Binnendienst, fysische factoren

Geselecteerde (sub)modules	(Sub)modules met alle inventarisatievragen beantwoord	(Sub)modules met alle knelpunten geëvalueerd	(Sub)modules met maatregelen voor alle knelpunten	Knelpunten met maatregelen alle afgerond
1	1/1 (100%)	1/1 (100%)	1/1 (100%)	0

11.1 Algemeen

11.1.1 Ervaren de medewerkers de omgevingstemperatuur in de werkruimten binnen doorgaans als behaaglijk?

Antwoord: Knelpunt: Risico:

Toelichting

Hinder van warmte kan onder andere worden ondervonden door:

- een over het algemeen te hoge omgevingstemperatuur (in kantoren, maar bijvoorbeeld ook in zwembaden of keukens);
- hitte-afgifte van apparatuur, zoals bijvoorbeeld in spoelkeukens;
- dat onvoldoende zonwering beschikbaar is (men zit in de zon);
- dat men te dicht bij een verwarming werkt.

Hinder van kou kan onder andere worden veroorzaakt door:

- dat de capaciteit van de verwarming te kort schiet;
- koude raamoppervlakten;
- openstaande (buiten)deuren.

Bij klachten eerst nagaan in welke situaties de klachten optreden: bijvoorbeeld 's zomers of bij een bepaalde windrichting. Dan is het beter na te gaan welk type maatregel zin zou kunnen hebben.

11.1.2 Is de ventilatie (toevoer van frisse lucht) van de werkruimte binnen voldoende?

Antwoord: Knelpunt: Risico:

Toelichting

Ventilatie kan zowel op natuurlijke (middels ramen of ventilatieroosters) als mechanische wijze worden gewaarborgd. Voor de bepaling van de capaciteit kan worden uitgegaan van een normcapaciteit per m² verblijfsruimte of de norm per persoon. De eis die gesteld wordt aan ventilatie is: minimaal 30m³ verse lucht per uur per persoon. Als sprake is van vervuilde lucht (bijvoorbeeld door uitlaatgassen of laswerkzaamheden) moet de ventilatie tevens afdoende zijn om de vervuiling voldoende te beperken. In een dergelijk geval vergt het deskundigheid om tot een goed antwoord te komen. Bij het vergroten van de verse luchttoevoer moet ervoor gezorgd worden dat er geen tochtklachten of klachten over koude lucht ontstaan.

Maatregel

Onderzoek of de ventilatie binnen voldoende is. Schakel een deskundige in.

Maatregelverantwoordelijke(n)	Budget	Startdatum	Streefdatum	Einddatum	Status
Er zit op dit moment geen mechanische ventilatie (behalve burgerzaal en raadszaal). In afwachting op Tubbergen Bruist zal hier verder na worden gekeken	nvt	1 april 2018	31 december 2018		Onbepaald

11.1.3 Zijn alle werkplekken binnen vrij van hinderlijke tocht?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

Denk bij mogelijke maatregelen aan:

- snelsluitende roldeuren (magazijn);
- zelfsluitende deuren;
- goede afdichtende dockshelters (magazijn);
- meer besloten maken van de werkruimte;
- vergroten van de afstand van de werkplek tot het raam.

11.1.4 Ervaren de medewerkers de luchtvochtigheid in de werkruimten binnen als comfortabel?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

Klachten ten aanzien van droge lucht, kunnen veroorzaakt worden door een te lage relatieve luchtvochtigheidsgraad. Bij een lage luchtvochtigheidsgraad kunnen vooral bij lensdragers eerder (oog)klachten worden ervaren. Een andere indicatie van een te lage luchtvochtigheid kan zijn dat men hinder ondervindt van statische elektriciteit. Dergelijke klachten kunnen ook samenhangen met een stoffige omgeving (onvoldoende schoonmaakregime), irriterende vluchtige stoffen in de omgevingslucht en dergelijke.

Klachten ten aanzien van vochtige lucht, kunnen veroorzaakt worden door een te hoge relatieve vochtigheidsgraad (RV). Door koken verdampt water, dat de luchtvochtigheid verhoogt. Een te hoge luchtvochtigheid is vermoeiend.

11.1.5 Zijn medewerkers tevreden over de verlichting?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

In werkruimten binnen kunnen klachten voorkomen over:

- te veel of te weinig licht, bijvoorbeeld bij bepaalde werkzaamheden waarbij men details moet kunnen zien;
- hinderlijke schaduwen;
- hinderlijke spiegelingen;
- in lampen kijken;
- de lichtkleur is hinderlijk of stoort wellicht zelfs bepaalde werkzaamheden, bijvoorbeeld visuele controles.

11.1.6 Is mogelijke hinder binnen, als gevolg van direct invallend zonlicht, overal afdoende voorkomen?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

Zonwering heeft tot doel de directe zonne-instraling en daarmee tevens de warmte, tegen te gaan. Daarnaast kan ervoor gekozen worden om de opstelling van de werkplek te wijzigen en daarmee hinder van direct invallend zonlicht tegen te gaan.

11.1.7 Is voorkomen dat er sprake is van hinderlijk geluid dat de communicatie en concentratie verstoort?

Antwoord: ja Knelpunt: nee Risico:

Toelichting

Afhankelijk van de mate waarin medewerkers met elkaar of bijvoorbeeld aan de telefoon moeten communiceren en de mate waarin iemand zich bij het werk moet concentreren, kan een geluidniveau hinderlijk zijn. Geluid is ook

hinderlijker als het niet met het eigen werk te maken heeft en als het geluid zich op onverwachte momenten voordoet.

Als er klachten zijn over geluidhinder, kan de akoestische situatie in de werkruimte worden verbeterd door:

- geluidsabsorberende materialen toe te passen;
- het verminderen of verplaatsen van storende geluidsbronnen.